

Vláda Chorvátskej republiky prostredníctvom ministerstva spravodlivosti poskytuje výraznú podporu (legislatívnu, finančnú, technickú) rozvoju a propagácii mediácie, ktorá sa stala jednou z dôležitých súčastí stratégie reformy súdnictva.

Súdna a mimosúdna mediácia

Mediácia sa môže uskutočniť na všetkých riadnych a špecializovaných súdoch prvého a druhého stupňa (na obecných, okresných a obchodných súdoch a na Najvyššom obchodnom súde) vo všetkých fázach konania, a teda aj v priebehu odvolacieho konania. Mediáciu vykonáva výlučne sudca príslušného súdu, ktorý je vyškolený v oblasti mediácie a ktorý je uvedený v zozname súdnych mediátorov stanovenom predsedom súdu prostredníctvom každoročného priradenia úloh. Súdny mediátor nikdy nevykonáva mediáciu v spore, v ktorom bol určený ako sudca.

Mimosúdnu mediáciu už mnoho rokov veľmi úspešne vykonávajú mediálne centrá v rámci Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, ako aj Chorvátske združenie pre mediáciu, Chorvátska advokátska komora, Chorvátsky úrad pre poisťovníctvo a Úrad pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky. Mediácia s vybranými mediátormi sa však môže uskutočňovať aj mimo týchto centier.

Podľa zákona o mediácii (*Narodne novine* – úradný vestník Chorvátskej republiky – č. 18/11) a Pravidiel registra mediátorov a akreditačných noriem pre mediálne inštitúcie a mediátorov (NN, č. 59/11) vedie register mediátorov ministerstvo spravodlivosti.

Komisia pre alternatívne riešenie sporov

Ministerstvo spravodlivosti zriadilo a vymenovalo Komisiu pre alternatívne riešenie sporov, ktorá sa skladá z predstaviteľov súdov, prokuratúry, Úradu pre sociálne partnerstvo vlády Chorvátskej republiky, Chorvátskej hospodárskej komory, Chorvátskeho združenia zamestnávateľov, Chorvátskej obchodnej a remeselnej komory a ministerstva spravodlivosti.

Mandátom komisie je monitorovať rozvoj alternatívneho riešenia sporov, monitorovať plnenie jestvujúcich programov a navrhovať opatrenia na podporu rozvoja alternatívneho riešenia sporov. Mandát komisie zahŕňa aj poskytovanie stanovísk a odpovedí na otázky patriace do jej pôsobnosti.

Na zasadnutí Komisie pre alternatívne riešenie sporov 26. novembra 2009 bol prijatý etický kódex mediátorov.

Legislatívny rámec

Mediácia ako prostriedok riešenia sporov bola prvýkrát upravená osobitným právnym predpisom – zákonom o mediácii (NN, č. 163/03, ktorý nadobudol účinnosť 24. októbra 2003), do ktorého sa zapracovali niektoré základné zásady obsiahnuté v odporúčaní Rady Európy o mediácii v občianskych a obchodných veciach a v takzvanej Zelenéj knihe o alternatívnom riešení sporov v občianskom a obchodnom práve Európskej únie. Zákon bol zmenený v roku 2009 a na začiatku roku 2011 bol prijatý nový zákon o mediácii (NN, č. 18/11), ktorý nadobudol účinnosť v plnom rozsahu v deň vstupu Chorvátskej republiky do Európskej únie.

Okrem zákona o mediácii, ktorý je najdôležitejší, existujú aj ďalšie zákony čiastočne upravujúce túto oblasť, ako aj vykonávacie predpisy zabezpečujúce uplatňovanie zákona.

Proces mediácie

Proces mediácie sa začína návrhom jednej strany sporu, ktorý druhá strana prijme, spoločným návrhom oboch strán na priateľské riešenie sporu alebo návrhom tretej strany (napr. sudcu v priebehu súdneho konania).

Mediátori sú osoby alebo viacero osôb, ktoré na základe dohody medzi stranami vykonávajú mediáciu. Mediátori musia byť vyškolení (odborné poznatky a zručnosti mediátora sú jedným z rozhodujúcich prvkov úspešnej mediácie) a musia priebežne absolvovať odbornú prípravu. Pri organizovaní a vykonávaní odbornej prípravy mediátorov má mimoriadny význam Súdna akadémia.

Mediácia sa vykonáva na základe dohody oboch strán. Mediátor v priebehu mediácie zabezpečuje spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie so stranami.

Mediátor sa v procese mediácie môže stretnúť s každou stranou samostatne, a pokiaľ sa strany nedohodli inak, mediátor môže poskytnúť informácie a údaje získané od jednej strany druhej strane len na základe súhlasu prvej strany. Mediátor sa môže podieľať na vypracúvaní návrhu urovnania a dávať odporúčania v súvislosti s jeho obsahom.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je záväzná pre strany, ktoré ho podpísali. Ak strany v rámci urovnania prijali určité záväzky, musia ich včas vykonať.

Urovanie dosiahnuté mediáciou je vymáhateľný dokument, ak obsahuje záväzok, ktorý sa musí vykonať a v súvislosti s ktorým strany môžu dosiahnuť kompromis, a ak obsahuje vyhlásenie o priamom povolení vymáhania (doložku o vymáhateľnosti).

Pokiaľ sa strany nedohodli inak, každá strana nesie vlastné náklady, pričom náklady na mediáciu nesú strany v rovnakej miere alebo v súlade s osobitným zákonom alebo pravidlami mediálnych inštitúcií.

Podľa väčšiny odborníkov v oblasti mediácie je na mediáciu vhodný každý spor týkajúci sa práv, s ktorými môžu strany voľne nakladať, pričom strany sporu by sa takmer vždy mali nabádať, aby spor vyriešili priateľsky. Mediácia je vhodná najmä v sporoch podnikov (teda v obchodných sporoch), ako aj v cezhraničných sporoch (jedna zo strán má domicil alebo obvyklý pobyt v členskom štáte Európskej únie) v občianskych a obchodných veciach. Treba poznamenať, že cezhraničné spory nezahŕňajú colné, daňové ani správne konania, ani spory týkajúce sa zodpovednosti štátu za konanie alebo nekonanie pri výkone moci.

Ďalšie odkazy

[Ako nájsť mediátora](#)

[Ďalšie informácie](#)

Posledná aktualizácia: 20/07/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.